

Alnarp, 21 sep 2015

Hej!

Runt om i södra Sverige har jägare samlat prover till projektet från inte mindre än 530 älgar, vilket var långt fler än vad jag och mina kollegor vågat hoppas på! Dessutom har kvaliteten på proverna varit fantastiskt hög, vilket vi är väldigt imponerade av. Detta unika material ska vi använda för att svara på de stora frågorna: Hur påverkas älgarnas hälsa av deras diet och näringsintag? Kan älgpopulationernas hälsa förklaras av landskapets fodertillgång, foderkvalité eller förekomst av annat klövvilt? Och vilka praktiska lärdomar kan vi dra av detta när det gäller vilt- och skogsskötseln?

Detta är ett projekt som genomförs i samarbete mellan Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och Sveriges Veterinärmedicinska Anstalt (SVA), och det är finansierat av Naturvårdsverket och Stiftelsen Södra. Ditt älgförvaltningsområde är ett av sju som innefattats i provinsamlingen*. Under vintern reste jag runt och hämtade era prover till labbet, och vi (Jonas Malmsten och jag) arbetade då med en gång med käkarna, livmödrarna och njurarna, så dessa resultat är klara redan. Under våren började jobbet med att identifiera växterna som älgarna har haft i sina vommar, ett tidsödande jobb som kommer att fortsätta resten av året. Nu efter sommaren har vi också påbörjat de kemiska analyserna av vomprovernans näringsinnehåll. Medan detta labbarbete fortgår hela hösten ska vi också titta på förekomsten av parasiter och sjukdomar av olika slag, genom att använda päls- och avföringsprover, liksom mjältarna. När allt detta är klart, någon gång i början av nästa år kanske, ja då kan jag börja undersöka hur resultaten kan kopplas till landskapets resurser och skötsel. Det ska bli spännande.

Detta är en unik satsning när det gäller den stora geografiska omfattningen, det stora antalet provtagna älgar och det faktum att ni jägarna lyckades ta så många olika sorters prover. Mycket jobb kvarstår och det kommer att ta tid, och det är min förhoppning att förmedla resultat och slutsatser framöver till dig och andra som deltagit.

Älgarnas foder & hälsa i södra Sverige

Preliminära resultat: När vi jämför slaktvikterna på de provtagna älgarna från de sju studieområdena så ser vi vissa skillnader. Västra Götaland ÄFO 6 ("VG6" nedan) har jämförelsevis de högsta kalvvikterna (64.8kg i VG6 jämfört med 58.5kg för studien generellt). De vuxna kornas vikter i VG6 ligger däremot runt medelsnittet för alla områden, och tjurarna lite lägre. Men ännu har jag inte analyserat dessa data i relation till åldrar och fälldatum. De vuxna älgarna i VG6 verkar ha medelgott hull när det gäller njurarnas fettdepå, och ingen av de provtagna individerna från VG6 hade ett kritiskt lågt värde på benmärgsfettet (om en älg har mindre än 20% fett i benmärgen är de i ett kritiskt tillstånd). Nu återstår att analysera hur dessa mönster förhåller sig till landskapets fodertillgångar och skötsel.

*De sju studieområdena är Västra Götaland 6, Jönköping 6, Kronoberg 7, Skåne Nordöstra, Västervik Södra, Sörmland 3, samt Växjö Södra jaktkrets. Totalt innefattar studien mer än 1 million hektar.

Tack till alla er som har bidragit!

Med vänliga hälsningar,

Annika Felton